

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 08.4.2003
KOM(2003) 176 endelig

2003/0068 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**OM RETNINGSLINJER FOR MEDLEMSSTATERNES
BESKÆFTIGELSESPOLITIK**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Grundlæggende ændringer baseret på en omfattende evaluering og Det Europæiske Råds retningslinjer

Ifølge traktatens artikel 128, stk. 2, fastlægger Rådet hvert år på forslag af Kommissionen retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik.

Dette forslag indebærer grundlæggende ændringer af retningslinjerne baseret på en omfattende evaluering, som medlemsstaterne og Kommissionen har foretaget i fællesskab, af erfaringerne fra beskæftigelsesstrategiens første fem år. Evalueringen mundede ud i en meddelelse af 14. januar 2003 indeholdende Kommissionens syn på den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi og de prioriterede områder i de nye beskæftigelsesretningslinjer¹. Forslagene tager højde for de omfattende drøftelser og høringer, som har fundet sted i løbet af 2002 og 2003 med deltagelse af alle EU-institutioner og vigtige interessenter, herunder civilsamfundsorganisationer. Især tager de højde for de vigtige bidrag fra Europa-Parlamentet, bl.a. beslutningen af 25. september 2002 om evalueringen af den europæiske beskæftigelsesstrategi, beslutningen om strømlining af den årlige koordinering af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken af 5. december 2002 og beslutningen fra februar 2003 om forberedelse af Det Europæiske Råds forårstopmøde.

På forårstopmødet den 20.-21. marts 2003 udstak Det Europæiske Råd en række klare retningslinjer for de fremtidige beskæftigelsesretningslinjer, og tog i den forbindelse navnlig højde for hovedkonklusionerne i den fælles beskæftigelsesrapport, som Rådet og Kommissionen havde vedtaget den 6. marts 2003.

En strategi på mellemlangt sigt for de nye udfordringer på arbejdsmarkedet

Retningslinjerne tager hensyn til behovet for at omformulere beskæftigelsesstrategien i lyset af det udvidede EU og for bedre at kunne virkeliggøre Lissabon-strategien. Evalueringen af tidligere tiders erfaringer bekræfter, at beskæftigelsesstrategien har haft en positiv virkning på udviklingen i beskæftigessituationen i de senere år. Imidlertid står vi over for så store udfordringer i beskæftigelsesmæssig henseende i form af hurtigere økonomiske, sociale og befolkningsmæssige forandringer, globaliseringen og kravene fra en moderne økonomi samt den kommende EU-udvidelse, at det er nødvendigt at ændre retningslinjerne i forhold hertil.

Under indtryk af kravet om en strømlinet strategi vil der blive tilstræbt større stabilitet i beskæftigelsesretningslinjerne, ligesom de vil blive indrettet på at virkeliggøre de mellemfristede mål inden 2010, som er den tidshorizont, man opererede med på Lissabon-topmødet. Traktatens bestemmelser om årlige retningslinjer skal naturligvis følges, men det vil på baggrund af ovenstående være hensigtsmæssigt at ændre så lidt som muligt ved retningslinjerne indtil midtvejsstatus i 2006. En sådan stabilitet skal opnås gennem færre og enklere retningslinjer, som afspejler de vigtigste fælles udfordringer. I overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Bruxelles lægges vægten på mere resultatorienterede retningslinjer, som giver

---

¹ Den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi: "En strategi for fuld beskæftigelse og bedre job til alle" - KOM(2003) 6 endelig af 14.1.2003.

medlemsstaterne mulighed for at finde den rigtige kombination af foranstaltninger. Dette kræver, at retningslinjerne suppleres med passende mål.

Støtte til Lissabon-målene

Hvis Lissabon-dagsordenen skal virkeliggøres, er det nødvendigt, at medlemsstaterne i deres beskæftigelsesstrategiske indsats lægger lige stor vægt på tre komplementære og indbyrdes understøttende mål, nemlig fuld beskæftigelse, fremme af kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen samt styrkelse af social samhørighed og integration. For at disse mål kan virkeliggøres, er der behov for yderligere strukturelle reformer koncentreret om ti centrale og, hvad vigtighed angår, sideordnede prioriterede foranstaltninger, og desuden skal der lægges særlig vægt på styringen af processen. Beskæftigelsesretningslinjerne består derfor af tre dele: en, som præsenterer strategiens tre overordnede mål, en med en gennemgang af de ti prioriterede foranstaltninger med henblik på strukturel reform, og en om nødvendigheden af at forbedre gennemførelsen og styringen af processen. De nationale beskæftigelsesplaner bør afspejle disse tre elementer i retningslinjerne, og der bør føres tilsyn på EU-plan.

Indsatsområder i lyset af bestående og kommende udfordringer

Kontinuiteten i de prioriterede foranstaltninger sikres, ved at mange af de tidligere generationer af retningslinjer og foranstaltninger indgår i de nye retningslinjer. Blandt de vigtigste kan nævnes aktivering og forebyggelse, reform af skattesystem og socialsikringsordninger, hjælp til iværksættere, tilpasningsevne og afvejning af fleksibilitet og tryghed i ansættelsen samt lige muligheder for alle. Der lægges øget vægt på en række områder såsom livslang læring, aktiv aldring samt behovet for at øge udbuddet af arbejdskraft og bekæmpe sort arbejde.

En god processtyring kræver et velfungerende partnerskab mellem de vigtigste interessenter, og navnlig er det en forudsætning, at EU-institutionerne, de nationale regeringer og parlamentsorganer, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundets organisationer involverer sig aktivt. Behovet for at forbedre gennemførelsen og styringen af processen opprioriteres i retningslinjerne.

Sammenhæng og komplementaritet med de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik

Det Europæiske Råd i Barcelona krævede en strømlining af den politiske koordinering med synkroniserede tidsplaner for vedtagelsen af de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik og beskæftigelsesretningslinjerne. I sin rapport om strømlining af 3. december 2002 mente Rådet, at strømliningstiltaget skal være styret af målet om øget gennemskuelighed og effektivitet, undgå overlapninger og gentagelser ved formuleringen af retningslinjer og sikre overensstemmelse, komplementaritet og sammenhæng. Beskæftigelsesretningslinjerne forelægges derfor som en del af en pakke sammen med beskæftigelseshenstillingerne og de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik. Rådet forventes at vedtage pakken ved udgangen af første halvår 2003.

I den strømlinede strategi bliver de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik EU's vigtigste redskab til koordinering af den overordnede økonomiske politik, medens beskæftigelsesretningslinjerne og henstillingerne til medlemsstaterne er det vigtigste redskab i koordineringen af beskæftigelsespolitikkerne. Det Europæiske Råd i Bruxelles 2003 opfordrede til, at man sørgede for, at retningslinjerne for

beskæftigelsen og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker kunne fungere i sammenhæng.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

OM RETNINGSLINJER FOR MEDLEMSSTATERNES BESKÆFTIGELSESPOLITIK

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 128, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet³,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁴,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁵,

under henvisning til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union har EU som mål at fremme økonomiske og sociale fremskridt og et højt beskæftigelsesniveau. Ifølge EF-traktatens artikel 125 skal medlemsstaterne og Fællesskabet arbejde på at udvikle en samordnet strategi for beskæftigelsen og især for fremme af en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel 2.
- (2) Efter Det Europæiske Råds ekstraordinære møde om beskæftigelse den 20.-21. november 1997 i Luxembourg iværksattes med Rådets resolution af 15. december 1997 om retningslinjerne for beskæftigelsen i 1998⁶ en meget synlig proces, der er præget af et stærkt politisk engagement og bred enighed blandt de berørte parter.
- (3) På Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000 blev der fastlagt en ny strategisk målsætning for EU, nemlig at blive verdens mest konkurrencedygtige og dynamiske vidensbaserede økonomi med kapacitet til at sikre en bæredygtig økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed. Med denne målsætning for øje vedtog Rådet overordnede beskæftigelsesmål og særlige

---

² EFT C .... af ....., s. ...

³ EFT C .... af ....., s. ...

⁴ EFT C .... af ....., s. ...

⁵ EFT C .... af ....., s. ...

⁶ EFT C 30 af 28.1.1998, s. 1.

beskæftigelsesmål for kvinder med frist til 2010, som på Det Europæiske Råd i Stockholm den 23.-24. marts 2001 blev suppleret med midtvejsmål med frist til januar 2005 og med et nyt mål med frist til 2010 angående ældre kvinder og mænds erhvervsfrekvens.

- (4) Det Europæiske Råd i Nice den 7., 8. og 9. december 2000 vedtog den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, hvori det hedder, at en tilbagevendende til fuld beskæftigelse kræver ambitiøse politiske planer for at øge erhvervsfrekvensen, nedbringe de regionale og kønsbetingede skævheder samt forbedre jobkvaliteten.
- (5) Det Europæiske Råd i Barcelona den 15.-16. marts 2002 opfordrede til at styrke den europæiske beskæftigelsesstrategi ved hjælp af en stærkere, enklere og bedre styret proces, som skal have en tidsplan, der passer med Lissabon-processens 2010-tidshorisont, og som integrerer de mål, der er fastsat i Lissabon-strategien. Det Europæiske Råd i Barcelona krævede også en strømlining af den politiske koordinering med synkroniserede tidsplaner for vedtagelsen af de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik og beskæftigelsesretningslinjerne.
- (6) Det Europæiske Råd i Bruxelles den 20.-21. marts 2003 bekræftede, at beskæftigelsesstrategien bliver det vigtigste redskab i gennemførelsen af beskæftigelses- og arbejdsmarkedsmålene i Lissabon-strategien, og at beskæftigelsesstrategien og de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, som er EU's redskab til koordinering af den overordnede økonomiske politik, skal fungere i sammenhæng. Det Europæiske Råd opfordrede til, at antallet af retningslinjer begrænses; de bør desuden være resultatorienterede, de bør støttes af passende mål, og det bør overlades til medlemsstaterne selv at udforme en relevant blanding af foranstaltninger.
- (7) Beskæftigelsesstrategien er blevet grundigt evalueret. Bl.a. blev der i 2000 foretaget en indgående midtvejsstatus, og i 2002 blev erfaringerne fra de første fem år underkastet en omfattende evaluering. Evalueringen påviste et behov for at tilføje strategien større kontinuitet for at afhjælpe visse resterende svagheder og for at forberede sig på de nye udfordringer, der venter det udvidede EU.
- (8) Hvis Lissabon-dagsordenen skal virkeliggøres, er det nødvendigt, at medlemsstaterne i deres beskæftigelsesstrategiske indsats lægger lige stor vægt på tre komplementære og indbyrdes understøttende mål, nemlig fuld beskæftigelse, fremme af kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen samt styrkelse af social samhørighed og integration. For at disse mål kan virkeliggøres, er der behov for yderligere strukturelle reformer koncentreret om ti centrale og indbyrdes forbundne prioriterede foranstaltninger, og desuden skal der lægges særlig vægt på en helhedsorienteret styring af processen. En reform af politikkerne forudsætter, at gennemførelse af foranstaltninger sker under hensyntagen til ligestillingsaspektet.
- (9) Den 6. december 2001 vedtog Rådet en række indikatorer for vurdering af ti arbejdskvalitetskategorier som grundlag for en beslutning om investering i kvalitet i arbejdet og opfordrede til, at disse kategorier inddrages i overvågningen af de europæiske beskæftigelsesretningslinjer og -henstillinger.
- (10) Aktive og forebyggende politikker skal tages i brug for at virkeliggøre ambitionerne om at sikre fuld beskæftigelse og øge integrationen i samfundet, således at det sikres,

at arbejdsløse og andre erhvervsinaktive personer, som ønsker at komme i arbejde, er i stand til at klare sig og integrere sig på arbejdsmarkedet.

- (11) Potentielle iværksættere skal have hjælp, og erhvervslivet tilskyndes til at foranstalte innovative tiltag for at den vej bedre at udnytte virksomhedernes evne til at skabe flere og bedre job. Medlemsstaterne har forpligtet sig til at gennemføre det europæiske charter for små virksomheder og deltager i benchmarking af erhvervspolitikken.
- (12) En god kombination af fleksibilitet og tryghed i ansættelsen vil gøre virksomhederne mere konkurrencedygtige, øge kvaliteten og produktiviteten og sætte virksomheder og arbejdstagere i stand til lettere at tilpasse sig økonomiske forandringer. Sundheds- og sikkerhedsnormerne på arbejdspladsen skal øges i overensstemmelse med den nye fællesskabsstrategi for 2002-2006. I sektorerne fiskeri, landbrug og bygge- og anlæg samt i social- og sundhedssektoren er der en særlig stor risiko for at blive udsat for en arbejdsulykke. Arbejdstagernes adgang til uddannelse er af stor betydning for, at der kan skabes den rette balance mellem fleksibilitet og tryghed i ansættelsen, og deltagelse af alle arbejdstagere bør understøttes ved hjælp af passende mål i betragtning af udbyttet for arbejdstagerne, arbejdsgiverne og samfundet som helhed.
- (13) Helhedsstrategier for livslang læring er af stor betydning i bestræbelserne på at opnå fuld beskæftigelse, øge kvaliteten og produktiviteten og forbedre den sociale samhørighed. Det Europæiske Råd i Barcelona så med tilfredshed på Kommissionens meddelelse om realiseringen af et europæisk område for livslang læring, som beskrev de væsentligste byggesten i strategierne for livslang læring, nemlig en partnerskabsmodel, indblik i den lærendes behov, tilstrækkelige midler, lettere adgang til læringsmulighederne, skabelse af en læringskultur og stræben efter det optimale. På Det Europæiske Råd i Lissabon efterspurgtes en betragtelig per capita-forøgelse af investeringerne i menneskelig kapital. Der skal indføres passende incitamenter for at få arbejdsgivere og privatpersoner til at øge investeringerne, og de offentlige midler skal omdirigeres til mere effektiv investering i menneskelige ressourcer i alle grene af uddannelsesområdet.
- (14) Den økonomiske vækst, beskæftigelsen og de sociale sikringsordningers bæredygtighed er afhængige af et tilstrækkeligt stort arbejdskraftudbud. Kommissionens og Rådets fælles rapport om forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme af aktiv aldring⁷ konkluderer, at dette forudsætter omfattende nationale strategier, som bygger på en tilgangsvinkel, hvor man ser på hele en persons liv. Der er brug for politikker, som udnytter beskæftigelsespotentialer i alle grupper, herunder kvinder, ældre, handicappede og indvandrere. Der var på Det Europæiske Råd i Barcelona enighed om, at EU skulle bestræbe sig på gradvist at hæve den effektive gennemsnitsalder, hvor folk trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet, med 5 år inden 2010. Denne alder blev i 2001 anslået til at være 59,9.
- (15) Kønsbetingede forskelle på arbejdsmarkedet skal gradvist udryddes, hvis det skal lykkes EU at skabe fuld beskæftigelse, øge kvaliteten i arbejdet, forbedre integrationen i samfundet og skabe større social samhørighed. Det kræver både en generel kønspolitisk indsats og specifikke foranstaltninger at skabe de rette forudsætninger for, at mænd og kvinder kan komme ind, genindtræde og forblive på arbejdsmarkedet. På

---

⁷ Kommissionens og Rådets fælles rapport om forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme af aktiv aldring, vedtaget af Rådet den 7.3.2002.

Det Europæiske Råd i Barcelona blev det vedtaget, at medlemsstaterne inden udgangen af 2010 skal tilbyde børnepasning for mindst 90 % af alle børn i aldersgruppen fra tre år og op til den skolepligtige alder og for mindst 33 % af alle børn under tre. De forhold, der ligger bag forskellene mellem mænds og kvinders arbejdsløshedssituation og lønforhold, skal ændres, og forskellene derved reduceres, uden at der dog derved sættes spørgsmålstegn ved princippet om løndifferentiering i forhold til produktivitet og arbejdsmarkedssituationen.

- (16) Med en effektiv integration på arbejdsmarkedet af ugunstigt stillede grupper vil integrationen i samfundet blive forbedret, og erhvervsfrekvensen og de sociale sikringsordningers bæredygtighed vil blive øget. Fra politisk side skal man søge at løse problemet med forskelsbehandling, tilbyde personlige løsninger på individuelle behov og skabe passende jobmuligheder ved at gøre det attraktivt for arbejdsgiverne at ansætte mere personale. Rådets afgørelse af 3. december 2001 gjorde 2003 til det europæiske handicapår⁸. Det anslås, at der er omkring 37 millioner mennesker med handicap i EU, hvoraf mange både kan og gerne vil arbejde. At skaffe disse mennesker adgang til arbejdsmarkedet er en vigtig opgave.
- (17) For at forbedre mulighederne for fuld beskæftigelse og større social samhørighed bør der skabes en sådan balance mellem erhvervsindkomster og overførselsindkomster, at det bliver attraktivt at komme ud på eller blive på arbejdsmarkedet, ligesom der bør skabes flere arbejdspladser.
- (18) Ved sort arbejde forstås "enhver betalt aktivitet, som i sig selv er lovlig, men som ikke opgives til myndighederne"⁹. Ifølge undersøgelser anslås omfanget af sort arbejde til mellem 7 % og 16 % af EU's BNP. Af det sorte arbejde skal der skabes rigtige arbejdspladser til fordel for erhvervs klimaet generelt og mere specifikt for at skabe større kvalitet i arbejdet for de involverede og større social integration samt for at beskytte de offentlige finanser og sikre de sociale sikringsordningers bæredygtighed. Der bør lægges større vægt på at forbedre den statistiske dokumentation af omfanget af sort arbejde i medlemsstaterne og i EU som helhed.
- (19) Det Europæiske Råd i Barcelona så med tilfredshed på Kommissionens handlingsplan om kvalifikationer og mobilitet, og i Rådets resolution om kvalifikationer og mobilitet af 3. juni 2002 opfordredes Kommissionen, medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter til at træffe de nødvendige foranstaltninger. En større faglig og geografisk mobilitet og en mere effektiv jobmatching vil virke fremmende på beskæftigelsen og den sociale samhørighed. Indvandring frembyder en mulighed for at løse flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet; dette potentiale bør overvejes nærmere, samtidig med at der ydes støtte til de langsigtede udviklingsmål i oprindelseslandet.
- (20) Evalueringen af beskæftigelsesstrategiens første fem år satte fokus på bedre styring som en væsentlig faktor for strategiens fremtidige effektivitet. Hvis beskæftigelsesforanstaltningerne skal have den tilsigtede virkning, er der behov for at indgå partnerskaber på alle niveauer, det er nødvendigt at inddrage en række af de tjenester, der har med den praktiske gennemførelse af foranstaltningerne at gøre, og der skal være tilstrækkelige midler til rådighed til, at retningslinjerne kan gennemføres. Medlemsstaterne har ansvaret for, at beskæftigelsesretningslinjerne

---

⁸ Rådets afgørelse 2001/903/EF; EFT L 335 af 19.12.2001.

⁹ KOM(1998) 219 endelig.

føres ud i praksis, og i denne sammenhæng for at sørge for balance mellem det regionale og det lokale plan.

- (21) En effektiv gennemførelse af beskæftigelsesretningslinjerne kræver aktiv deltagelse af arbejdsmarkedsparterne på alle planer, lige fra den politiske planlægningsfase til den praktiske gennemførelse. På det sociale topmøde den 13. december 2001 gav arbejdsmarkedets parter udtryk for, at der var behov for at udvikle og forbedre koordineringen af trepartshøringerne. Det blev også aftalt, at der skal holdes et socialt trepartstopmøde om vækst og beskæftigelse før hvert forårsmøde i Det Europæiske Råd.
- (22) Ud over disse beskæftigelsesretningslinjer bør medlemsstaterne gennemføre de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik fuldt ud og sikre, at foranstaltningerne er forenelige med ønsket om at opretholde sunde offentlige finanser og den makroøkonomiske stabilitet -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik, jf. bilaget, vedtages.

Artikel 2

Medlemsstaterne skal på baggrund af en helhedsorienteret og integreret strategi tage hensyn til alle aspekter i retningslinjerne, når de formulerer deres beskæftigelsespolitikker, og fremsætte en nærmere redegørelse i de nationale handlingsplaner, som forelægges hvert år den 1. oktober.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

Retningslinjerne for beskæftigelsen

En europæisk strategi for fuld beskæftigelse og bedre job til alle

Medlemsstaterne forfølger med deres beskæftigelsespolitik de fastsatte mål og gennemfører de prioriterede foranstaltninger og bestræber sig på at virkeliggøre de mål, som opstilles herunder. Der vil blive lagt særlig vægt på effektiv styring af beskæftigelsesforanstaltningerne.

Ud over beskæftigelsesretningslinjerne og de dertil knyttede beskæftigelseshenstillinger fører medlemsstaterne de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik ud i livet og sikrer, at de to instrumenter fungerer i sammenhæng.

A. De overordnede mål

Som det fremgår af Lissabon-dagsordenen skal medlemsstaterne med deres beskæftigelsespolitik forfølge tre mål, nemlig fuld beskæftigelse, fremme af kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen samt styrkelse af social samhørighed og integration.

Medlemsstaterne lægger i deres indsats lige stor vægt på de tre mål, i erkendelse af at de tillægges samme betydning med henblik på at opfylde EU's ambitioner. Alle synergieffekter skal udnyttes fuldt ud med udgangspunkt i det positive samspil mellem de tre mål.

Fuld beskæftigelse

Medlemsstaterne bestræber sig på at opnå fuld beskæftigelse ved hjælp af en politisk helhedsstrategi, som omfatter foranstaltninger på både udbuds- og efterspørgselsiden, og bidrager dermed til at forhøje erhvervsfrekvenserne, så de nærmer sig de mål, der blev opstillet i Lissabon og Stockholm.

Politikkerne skal bidrage til, at der i gennemsnit for EU opnås:

- en samlet erhvervsfrekvens på 67 % i 2005 og 70 % i 2010
- en samlet erhvervsfrekvens for kvinder på 57 % i 2005 og 60 % i 2010
- en erhvervsfrekvens på 50 % for ældre i 2010.

Medlemsstaterne skal sætte sig tilsvarende nationale mål, som står i forhold til de forventede resultater på EU-plan.

Kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen

Kvalitet i arbejdet er tæt og gensidigt forbundet med overgangen til et konkurrencedygtigt og vidensbaseret samfund, og alle aktører skal medvirke til at virkeliggøre dette mål, i særdeleshed arbejdsmarkedets parter via den sociale dialog. Kvalitet er et multidimensionalt begreb, som tager pejling af både det konkrete jobindhold og forholdene på arbejdsmarkedet som helhed. Det indbefatter arbejdets iboende kvaliteter, færdigheder, efteruddannelses- og karrieremuligheder, ligestillingsspørgsmålet, arbejdsmiljø, fleksibilitet og tryghed i ansættelsen, social integration og adgang til arbejdsmarkedet, arbejdets tilrettelæggelse og

balancen mellem arbejde og privatliv, dialogen mellem arbejdsgivere og arbejdstagere og arbejdstagerrepræsentation, forskelligartethed og beskyttelse mod forskelsbehandling samt den generelle arbejdsindsats.

Den stigende erhvervsfrekvens skal være ledsaget af en stigning i arbejdskraftens samlede produktivitetsforøgelse. Kvalitet i arbejdet kan bidrage til at øge arbejdskraftens produktivitet, og det er nødvendigt at udnytte den synergieffekt, der opstår i krydsfeltet mellem kvalitet i arbejdet og arbejdskraftens produktivitet. Her står arbejdsmarkedets parter over for en stor udfordring.

Social samhørighed og integration

Beskæftigelsespolitikker bør virke befordrende for den sociale integration og gøre det lettere at finde beskæftigelse, idet de fremmer mulighederne for, at alle kvinder og mænd, som er i stand til at arbejde, kan få adgang til varig beskæftigelse af høj kvalitet, bidrager til at bekæmpe diskrimination på arbejdsmarkedet og forebygger, at nogen bliver udelukket fra arbejdsmarkedet.

Der skal gøres en indsats for at skabe større økonomisk og social samhørighed ved at nedbringe ulighederne i beskæftigelsessituationen på regionalt plan, løse arbejdsløshedsproblemerne i ugunstigt stillede områder i EU, og yde aktiv støtte til økonomisk og social omstrukturering.

Foranstaltningerne skal især bidrage til en væsentlig reduktion af andelen af arbejdende fattige i samtlige medlemsstater inden udgangen af 2010.

B. Prioriterede foranstaltninger

Medlemsstaterne forfølger de tre overordnede mål ved hjælp af følgende prioriterede foranstaltninger. Der skal i alle foranstaltningerne tages hensyn til ligestillingsprincippet.

1. AKTIVE OG FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER FOR ARBEJDSLØSE OG ANDRE ERHVERVSINAKTIVE

Medlemsstaterne forebygger langtidsledighed og fremmer varig reintegration på arbejdsmarkedet af både arbejdsløse og andre erhvervsinaktive, som ønsker at komme i arbejde. De skal derfor:

- sikre, at jobsøgende, så hurtigt som muligt efter at de er blevet arbejdsløse, får kortlagt deres behov, får råd og vejledning, får hjælp til at søge job og får udarbejdet en individuel handlingsplan; *inden udgangen af 2005 bør alle arbejdsløse tilbydes sådanne tjenesteydelser, inden de går ind i den fjerde måned som ledige*
- møde jobsøgende med effektive tilbud, som sætter dem i stand til at forbedre deres muligheder for at finde beskæftigelse og blive integreret; aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger skal imødekomme individuelle behov, idet der tages særlig hensyn til de personer, som er konfronteret med flest vanskeligheder på arbejdsmarkedet, og skal desuden indeholde tilbud om relevant erhvervs erfaring, som sætter deltagerne i stand til at konkurrere på arbejdsmarkedet; medlemsstaterne skal især sikre, at:

alle arbejdsløse inden udgangen af 2005 tilbydes en ny start i form af praktik eller uddannelse (eventuelt kombineret med løbende hjælp til jobsøgning), inden de har været arbejdsløse i seks måneder, når det drejer sig om unge mennesker, som er mest udsatte for at blive langtidsledige, eller i tolv måneder i alle andre tilfælde;

30 % af alle langtidsledige inden udgangen af 2010 deltager i aktive foranstaltninger i form af praktik eller uddannelse.

- sørge for regelmæssig evaluering af arbejdsmarkedsprogrammernes effektivitet og virkninger og derfor føre regelmæssigt tilsyn med dem.

2. FREMME AF IVÆRKSÆTTERKULTUREN OG JOBSKABELSEN

Medlemsstaterne tilskynder til, at der skabes flere og bedre job ved at fremme iværksætterkultur og innovation gennem et bedre erhvervs-klima. Man skal være særlig opmærksom på at udnytte jobskabes-potentialet i nye virksomheder, f.eks. i servicesektoren eller inden for forskning og udvikling. Der skal iværksættes politiske initiativer, for hvilke medlemsstaterne selv opstiller nationale mål, på følgende områder:

- fremme af lederuddannelse og uddannelse på iværksætterområdet og støtteforanstaltninger, herunder uddannelse, for at åbne iværksættervejen for alle, især kvinder, arbejdsløse og andre erhvervsinaktive, som ønsker at komme i arbejde
- forenkling og reduktion af de administrative og lovgivningsmæssige byrder i forbindelse med virksomhedsstart og personaleansættelse og lettere adgang til mikrokreditter og risikovillig kapital for personer, som ønsker at starte egen virksomhed, og virksomheder med stort vækstpotaentiale (se endvidere de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik, retningslinje 11).

3. FREMME AF ARBEJDSTAGERES OG VIRKSOMHEDERS EVNE TIL AT TILPASSE SIG ÆNDRERE VILKÅR PÅ ARBEJDSMARKEDET

Medlemsstaterne fremmer arbejdstagernes og virksomhedernes evne til at tilpasse sig forandringer og tager i den forbindelse hensyn til behovet for fleksibilitet såvel som for tryghed i ansættelsen. De moderniserer lovgivningen på beskæftigelsesområdet ved at slække på overdrevent restriktive bestemmelser, som hæmmer arbejdsmarkedets dynamik og beskæftigelsen af de personer, som har vanskeligst ved at komme ind på arbejdsmarkedet; de udvikler arbejdsmarkedsdialogen, ansporer virksomhederne til at påtage sig et socialt ansvar og træffer andre formålstjenlige foranstaltninger med henblik på at fremme:

- større mangfoldighed af aftaler om ansættelses- og arbejdsvilkår, herunder om arbejdstid, som tilgodeser karrieremuligheder og en bedre balance mellem arbejde og privatliv og mellem fleksibilitet og tryghed i ansættelsen
- bedre arbejdsvilkår, herunder arbejdsmiljø, og adgang til uddannelse for alle arbejdstagere; politikkerne skal især sigte på opnåelse af

en nedbringelse på 15 % af det samlede antal arbejdsulykker og en nedbringelse på 25 % i højrisikosektorerne i hver medlemsstat

en nedbringelse af forskellen, for så vidt angår deltagelse i uddannelse, mellem på den ene side lavtuddannede arbejdstagere og på den anden side højtuddannede arbejdstagere

- udvikling og udbredelse af innovative og bæredygtige former for tilrettelæggelse af arbejdet
- positiv håndtering af ændringer i den økonomiske situation og omstruktureringer.

4. FLERE OG BEDRE INVESTERINGER I MENNESKELIG KAPITAL OG STRATEGIER FOR LIVSLANG LÆRING

Medlemsstaterne indfører strategier for livslang læring, bl.a. ved at forbedre kvaliteten og effektiviteten i de almene og erhvervsfaglige uddannelsessystemer, på den ene side for at give enhver mulighed for dels at erhverve sig de kvalifikationer, der er brug for i en moderne arbejdsstyrke i et vidensbaseret samfund, dels for at styrke sine karrieremuligheder, og på den anden side for at reducere flaskehalsene og misforholdet mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

Målet med disse foranstaltninger er især inden udgangen af 2010 at opnå følgende resultater:

- *medlemsstaterne sikrer, at gennemsnitligt mindst 80 % af de 25-64-årige i EU har en uddannelse på gymnasialt niveau eller derover*
- *at andelen af deltagere i voksenuddannelse øges til 15 % i EU med deltagerprocenter på over 10 % i alle medlemsstater.*

Det gøres mere attraktivt for arbejdsgivere og private at investere i menneskelig kapital, f.eks. ved hjælp af særlige fradragsordninger for udgifter til uddannelse, og offentlige midler omdirigeres til investeringer i menneskelige ressourcer i overensstemmelse med de overordnede budgetforpligtelser.

Målet for politikerne er især inden udgangen af 2010 at øge de offentlige og private per capita-investeringer i menneskelige ressourcer betydeligt i henhold til de nationale mål, herunder opnå en forhøjelse af virksomhedernes investeringer i efteruddannelse til 5 % af de samlede personaleudgifter i EU som helhed.

5. STØRRE ARBEJDSKRAFTUDBUD OG FREMME AF AKTIV ALDRING

Medlemsstaterne fremmer af hensyn til den økonomiske vækst og beskæftigelsessituationen et passende udbud af arbejdskraft og beskæftigelsesmuligheder. De skal derfor:

- øge erhvervsfrekvensen ved gennem en helhedsorienteret strategi, som især tager sigte på at skaffe tilstrækkeligt mange og tilstrækkeligt attraktive job, at udnytte potentialet i alle befolkningsgrupper, sikre, at det kan betale sig at arbejde, øge arbejdsstyrkens kvalifikationsniveau og sørge for passende støtteforanstaltninger
- fremme aktiv aldring, især ved at skabe arbejdsbetingelser, som bidrager til, at arbejdstagerne bliver længere i jobbet, f.eks. adgang til efteruddannelse og fleksible former for arbejdstilrettelæggelse, og ved at fjerne faktorer, som tilskynder arbejdstagerne til at forlade arbejdsmarkedet tidligt, især gennem reform af

førtidspensioneringsordninger og ved at sikre, at det kan betale sig at forblive erhvervsaktiv

Hovedsigtet med disse foranstaltninger er at opnå, at den effektive gennemsnitlige pensioneringsalder (som i 2001 blev anslået til 59,9) inden udgangen af 2010 stiger med fem år i EU som helhed. Medlemsstaterne fastsætter i den forbindelse nationale mål, som stemmer overens med de forventede mål på EU-plan.

- og udnytte det ekstra arbejdskraftudbud, som opstår som følge af indvandring, i overensstemmelse med EU's indvandringspolitik, samtidig med at der ydes støtte til de langsigtede udviklingsmål i oprindelseslandet.

6. LIGESTILLING

På grundlag af en generel ligestillingspolitik og ved hjælp af særlige foranstaltninger bestræber medlemsstaterne sig på gradvist at udrydde kønsbetingede forskelle med hensyn til beskæftigelse, arbejdsløshed og løn. *Målet med disse foranstaltninger er inden udgangen af 2010 at udrydde kønsbetingede forskelle i arbejdsløhedssituationen og halvere lønforskellen mellem mænd og kvinder i hver medlemsstat gennem en flerstrengt tilgang, som bekæmper de faktorer, som skaber kønsbetingede lønforskelle, bl.a. sektor- og fagspecifikke forskelle i mænds og kvinders beskæftigelse, almene uddannelse og erhvervsuddannelse, stillingskategorier og lønsystemer, samt information og åbenhed.*

Det tilstræbes specielt at skabe bedre betingelser for, at arbejde og familieliv kan forenes, og især sørges der for pasningsordninger for børn og andre med pasningsbehov. *Målet med disse foranstaltninger er inden udgangen af 2010 at kunne tilbyde børnepasning for 33 % af alle børn mellem 0-3 år og for mindst 90 % af alle børn i aldersgruppen fra tre år og op til den skolepligtige alder i hver medlemsstat.*

7. FREMME AF INTEGRATIONEN AF UGUNSTIGT STILLEDE GRUPPER PÅ ARBEJDSMARKEDET OG BEKÆMPELSE AF FORSKELSBEHANDLING AF SAMME GRUPPER

Medlemsstaterne fremmer integrationen på arbejdsmarkedet af mennesker med særlige vanskeligheder såsom personer med kort skolegang, handicappede, indvandrere og etniske minoriteter gennem foranstaltninger, som tager sigte på at forbedre de pågældendes muligheder for at finde beskæftigelse, øge jobmulighederne og forebygge alle former for forskelsbehandling.

Det overordnede mål med disse foranstaltninger er inden udgangen af 2010 at opnå:

- *en halvering af frafaldsprocenten i skolerne i hver medlemsstat svarende til en nedsættelse af frafaldsprocenten i EU som helhed til 10 %*
- *en halvering i hver medlemsstat af forskellen i arbejdsløshedssituationen mellem ugunstigt stillede grupper og andre arbejdstagere, i henhold til nationale definitioner*
- *en halvering i hver medlemsstat af forskellen i arbejdsløshedssituationen mellem EU-borgere og borgere fra tredjelande.*

8. INCITAMENTER, DER SKAL GØRE DET ØKONOMISK ATTRAKTIVT AT ARBEJDE

Medlemsstaterne tilpasser de økonomiske incitamer, således at det bliver attraktivt at arbejde, og tilskynder folk til henholdsvis at søge arbejde, komme i arbejde og forblive på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne gennemfører reformer af skatte- og socialsikringsordninger og samspillet herimellem for at udrydde arbejdsløsheds- og fattigdomsfælder samt andre fælder, der kan føre til erhvervsinaktivitet, og arbejder på at fremme erhvervsfrekvensen blandt kvinder, lavtuddannede, ældre arbejdstagere og de personer, som er længst væk fra arbejdsmarkedet.

Hele tiden med tanker på at opretholde et rimeligt socialsikringsniveau skal de især overveje at ændre kompensationssatserne og længden af den periode, ydelsen kan oppebæres, sikre god administration af sociale ydelser, navnlig hvad angår sammenhængen med effektiv jobsøgning, idet der tages hensyn til individuelle forhold, overveje at indføre en ordning med udbetaling af ydelser til erhvervsaktive, når forholdene taler for det, nedsætte høje effektive marginale skatteprocenter for at udrydde arbejdsløshedsfælder og lette skattebyrden for lavtlønnede.

Det overordnede mål med disse foranstaltninger er inden udgangen af 2010 at opnå en betragtelig skattelettelse for lavtlønnede i henhold til nationale mål.

9. OMLÆGNING AF SORT ARBEJDE TIL RIGTIGE JOB

Medlemsstaterne gennemfører et bredt policy-mix for at komme sort arbejde til livs, bl.a. skal de forenkle strukturerne på arbejdsmarkedet, fjerne demotiverende faktorer og indføre passende incitamer i skatte- og socialsikringsordningerne samt skærpe håndhævelsen af loven og iværksættelsen af sanktioner. De bestræber sig på at forbedre den statistiske dokumentation på nationalt plan og EU-plan med henblik på måling af problemets omfang og de opnåede resultater på nationalt plan.

Målet med disse foranstaltninger er inden udgangen af 2010 at opnå en betydelig formindskelse af omfanget af sort arbejde i hver medlemsstat på grundlag af bedre statistisk dokumentation.

10. FREMME AF FAGLIG OG GEOGRAFISK MOBILITET OG BEDRE JOBMATCHING

Medlemsstaterne afhjælper mangelen på arbejdskraft, løser flaskehalsproblemer og retter op på regionale skævheder i beskæftigelsessituationen ved at fremme faglig mobilitet og fjerne hindringer for geografisk mobilitet; især skal handlingsplanen for kvalifikationer og mobilitet gennemføres, der skal ske forbedringer med hensyn til anerkendelse af kvalifikationer og kvalifikationernes sammenlignelighed, overførsel af sociale sikringsrettigheder og pensionsrettigheder og indførelse af passende incitamer i skatte- og socialsikringsystemerne - og endvidere skal indvandringens potentiale udnyttes.

Job- og uddannelsesstilbuddene på nationalt plan og på EU-plan bør gøres mere overskuelige, så der sikres en bedre jobmatching. *Først og fremmest skal alle ledige job, der tilbydes via medlemsstaternes arbejdsformidlinger, inden udgangen af 2005 tilbydes og kunne søges af ansøgere fra hele EU.*

C. Bedre styring, flere partnerskaber og effektiveret gennemførelse

Medlemsstaterne sikrer, at beskæftigelsesretningslinjerne føres ud i praksis, også på regionalt og lokalt plan.

Mobilisering af alle relevante aktører

Med behørig respekt for nationale traditioner og kutymer sikres det, at de relevante parlamentsorganer inddrages i gennemførelsen af retningslinjerne. Desuden skal alle centrale aktører, herunder civilsamfundet, tage aktivt del i den europæiske beskæftigelsesstrategi.

De regionale og lokale aktørers deltagelse i udformningen og gennemførelsen af retningslinjerne skal især foregå ved hjælp af lokale partnerskaber, informationsformidling og høringer.

Arbejdsmarkedets parter inddrages i fuldt omfang

Partnerskaber med arbejdsmarkedets parter på nationalt, regionalt og lokalt plan såvel som på sektorspecifikt plan og på virksomhedsplan fremmes for at sikre gennemførelse, overvågning og opfølgning af beskæftigelsesstrategien.

Arbejdsmarkedets parter på nationalt plan opfordres til i overensstemmelse med deres nationale traditioner og kutymer at sikre en effektiv gennemførelse af retningslinjerne og aflægge beretning om deres væsentligste bidrag på alle områder under deres ansvar, navnlig vedrørende håndtering af forandringer og tilpasning, kombinationen af fleksibilitet og tryghed i ansættelsen, udvikling af menneskelig kapital, ligestilling, indførelse af ordninger, som sikrer, at det kan betale sig at arbejde, og arbejdsmiljø.

Arbejdsmarkedets parters branche- og sektororganisationer på europæisk plan opfordres til at bidrage til gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og til at støtte de nationale arbejdsmarkedsparters bestræbelser på alle niveauer, f.eks. på branche- og sektorniveau og på lokalt plan. Som meddelt i deres fælles arbejdsprogram vil arbejdsmarkedets parter på brancheniveau en gang om året aflægge beretning om deres bidrag til gennemførelsen af retningslinjerne. Arbejdsmarkedets parter på sektorniveau opfordres til at aflægge beretning om deres respektive foranstaltninger.

Effektive tjenester

Medlemsstaterne skal sørge for, at de relevante tjenester er i stand til at virkeliggøre de mål og opgaver, der er formuleret i beskæftigelsespolitikken, på effektiv vis. Dette forudsætter først og fremmest tilstedeværelsen af moderne arbejdsformidlinger, som arbejder tæt sammen med revalideringscentre, førsteklasses tilbud til fremme af livslang læring og arbejdstilsyn, der bidrager til at skabe bedre arbejdsvilkår.

Passende økonomiske bevillinger

Medlemsstaterne sikrer, at der bevilges tilstrækkelige midler til gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne, under hensyn til behovet for sunde offentlige finanser i henhold til de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik.

De udnytter alle muligheder for at få støtte fra EU's strukturfonde, især Den Europæiske Socialfond, til at gennemføre foranstaltningerne og styrke den institutionelle kapacitet på beskæftigelsesområdet.